

midőn katonáskodási idejét elérte s besorozták, az intendáns utána járt, hogy kiszabadíthassa. (A »Fővárosi Lapok« nekrológiájából.)

Róka Pál, táncművész, R. János unokaöccse, fia id. R. Gyulának és öccse f. R. Gyulának, sz. 1877-ben, Pesten, megh. 1924-ben, u. o. A Színművészeti Akadémiának és az Országos Színészegyesület színiiskolájának volt tanára. Több mint egy évtizeden keresztül elnöke volt a Táncitanítók Egyesületének, a berlini Akademie der Tanzlehrkunstnak volt tagja. Tanulmányait nagybátyja és atyja mellett, továbbá külföldön végezte. Műrich, Engelhardt, Weirich balletmesterek voltak Berlinben a tanárai. Kiváló komponista volt és igen sok szerzeménye van, amit a táncitanítók sokasága használ. Táncstudását kollégáinak szentelte. Legmaradandóbb szerzeménye a »Sétapalotás«, ennek a zenéjét is ő írta. Szerzeményei közül még a »Hungária«, »Méhecskék a szabadban«, »Virágok hódolata a rózsakirálynő előtt« címűek híresek. Irodalmi tevékenységéről is több munka tanuskodik, így a »Táncművészeti Szaktankönyv«-e 1901-ben jelent meg és ennek második kiadása is már fogytán van. 1922-ben jelent meg »Klasszikus és ritmikus iskola« c. munkája, továbbá a Színművészeti Akadémia tankönyvéül használták »Színpadi mozgás és szokások« c. tankönyvét.

Roland Ida, német színésznő (Róbert Jenő [L. o.] színész neje) berlini társulattal 1915. máj. 1-én vendég szerepelt a Népooperában »A cárnő« c. Lengyel—Biró-féle drámában.

Rolle. Német szó, a francia: rôle-ből, anyyi mint: jegyzék, szerep. Színészetünk első éveiben a legtöbb színházi fogalom megjelölésére német kifejezéseket használtak s így a szerepre is azt mondták, hogy: rolle, vagy rolla. (Lásd: »Hadi és más nevezetes történetek« c. bécsi magyar lap 1790. aug. száma, 291. oldalán). Mikor Déryné mint kezdő színésznő a társulathoz került, végtelenül örvendett a rollának; Bartha János pedig ezekkel a szavakkal lépett elő Szentpétery rendezőhöz: »Megtanulok én mindent, csak adjanak rollét.« Ma már a »szerep« szó az álta-

lános kifejezés, a rollét egészen kitörölték a magyar színészek szótárából. — (V. o. Szakmány. — Szerep.)

Rolland (rolan) Romain, fr. író, tanár, zenetörténész, sz. 1866. jan. 29-én, Clamecyben. (Nièvre). Párizsban a tanárképző főiskolát látogatta, onnan aránylag rövid idő alatt találta meg az utat a Sorbonnera, miután volt egy darabig Olaszországban, tanulmányozta az olasz zenét, képeket. Számos értékes regényével európai hírnévre emelkedett. 1913-ban megkapta a francia akadémia irodalmi nagydíját: a névtelen adakozó által adott 10.000 frankos díjat; öt év múlva pedig Sully-Prudhomme és Mistral mellé harmadiknak került be a Nobel-díjas írók sorába. — Nálunk is bemutatott színműve: »A Szerelem és Halál játéka«, (Le Jeu de l'Amour et la Mort) szmú két részben. Ford. Kállay Miklós. Bem. 1925. okt. 24. Belvárosi Színház. »Páris« 1794, színjáték 3 felv. Ford. Sebestyén Károly. Bem. 1929. máj. 25. Városi Színház.

Rolkó József, színész, sz. 1897. márc. 19-én, Poprádon (Szepes m.) A színészegyesületi iskola elvégzése után Székesfehérvárra szerződött, Andor Zsigmond igazgatóhoz. Andor utóda, Alapi Nándor további két évre kötött szerződést vele. Három esztendeig Debrecenben működött, Kardoss Gézánál, onnan a Belvárosi Színházhoz került. 1930-ban a Royal Orfeum rendezője volt s népszerű jellemkomikusa, bár értékes talentuma sokkal komplikáltabb színészi feladatok megoldására való, mint amilyenekhez a varieté juttatta. Vidéken a »Haramiak« Ferenctől »Bizánc« Giovannijáig mindent játszott. Sikere volt Luciferben és fokozta népszerűségét a »Süt a nap« tanító szerepében. Az a bizonyos derűs, igaz kedélyt árasztó színész-individualitás ma már csaknem egészen kiveszett. Rolkó József egyénisége ott ér el abszolút művészi szintet, ahol alkalma nyílik mesterkéeltségtől ment, közvetlen humorát csillogtatni. Tud jellegzetes és mégis mulatságos lenni. »Tartuffe« Orgonját, »A fősvény« Harpagonját legjobb alakításai közé sorozhatja.

(D. J.)